

**Білорус через Волинь
переправляв 200 кг міді**

У пункті пропуску «Тур», що на Волині, прикордонники Луцького загону спільно з митниками виявили приховані кольорові метали. Лом із кольорового металу намагався ввезти в Україну громадянин Білорусі. В паливному баку автомобіля «Мерседес», яким він їхав, працівники пункту пропуску виявили додатково обладнану конструкцію. В ній було приховано понад 200 кілограмів кольорових металів (попередньо — мідь). Транспортний засіб разом зі знахідкою вилучено.

**Українець таємно віз у Польщу
сувенірну зброю**

Сувенірну продукцію, яку громадянин України приховав у машині, виявили в пункті пропуску «Ягодин» прикордонники Луцького загону спільно з митниками. Наш співвітчизник, який їхав до Польщі автомобілем «Рено», сувенірну зброю та аксесуари до неї — пістолі, револьвери, свинцеві кулі, порохівницю, набір для чищення — заховав під сидінням водія. За цим фактом були складені протоколи адмінпровадження. Виявлений товар (14 найменувань) і автомобіль вилучили.

**Володимир-волинці пишуться своїм
земляком Арсеном Річинським**

У 2009-му Українська автокефальна православна церква проголосила його святим сповідником і зарахувала до лику святих

У 2012-му минуло 120 років від дня народження доктора Арсена Річинського, громадського, політичного і церковного діяча, теоретика українського православ'я, композитора і філософа. Майже 20 літ прожив цей непересічний чоловік у Володимирі-Волинському. Чимало цікавих фактів із життя в'язня ГУЛАГу відкривається тільки зараз.

Працюючи головним лікарем повіту в середині 1920-х років, Арсен Річинський власним коштом видає і редагує три часописи загальнокультурного та релігійного спрямування, готує й випускає п'ять композиторських збірок церковних піснеспівів. У Володимирі написана головна праця Арсена Річинського «Проблеми української релігійної свідомості». У 1928-1929 роках Річинський заснував тут і очолює «Прогресив» й «Пласт». Він — один із організаторів з'їзду православних мирян-українців у церковних справах, що відбувся у Луцьку в червні 1927-го, в якому взяла участь 565 делегатів із усіх повітів Волині, Полісся, Холмщини і Підляшшя, посли до Сейму та Сенату. Тоді ж його обрали

головою «Православно-церковного українського виконавчого комітету у Речі Посполитій Польській». За це Синод Польської православної церкви оголосив доктору в оточеному поліцією Успенському соборі Володимира-Волинського анафему.

Польська влада тричі заарештовувала Арсена Васильовича, сидів і в сумнозвісному концтаборі у Березі Каргузькій. А відразу після «золотого вересня» 1939-го по нього прийшли вже радянські «кедебісти». За заочним судом «трійки» Річинський одержав 10 років ГУЛАГу. Завідуючи у таборі суворого режиму санчастиною, час від часу давав звільнення від тяжкої праці українцям, чим викликав невдоволення інших ув'язнених. Казали: «Опять Арсюша хохлов от работы освободил...». У таборі Арсен Річинський написав книгу «Легенди пралісу», яка вважається втраченою.

Річинський потрапив до табору 47-річним, а вийшов, без права повернення в Україну, маючи 57. Заслання відбувалося у Кизил-Ординській області. Працюючи лікарем, друкував у казахських медичних журналах наукові статті. На початку 50-х років створив у казахському містечку український хор «Дві хмароньки».

Помер Арсен Річинський 13 квітня 1956 року внаслідок крововиливу. Поховали його на цвинтарі станції Джусали. У 2006 році його останки було перепоховано у Тернополі.

У 2009 році Українська автокефальна православна церква проголосила Арсена Річинського святим сповідником і зарахувала до лику святих.

**ЖІНКИ У ЖИТТІ АРСЕНА
РІЧИНСЬКОГО**

Перша дружина Арсена Річинського, Лідія Віленська, була родом із Шепетівки. Дітей у них не було, а після їхнього розлучення на неї наклали церковну покуту з заборонаю шість років виходити заміж. Працюючи в Ізяславі, Арсен закохався у чарівну вчительку Ніну Прокопович. Дівчина, ризикуючи життям, довела Арсена своє кохання: заховавши у кишні зачіски, вивнесла з Ізяслава

його лікарський диплом. Рятуючись від радянської окупації, Річинський тиждень переховується на даху її будинку, потім слідом за нею їде на Волинь, у її рідне село Тростянець, де вони 22 липня 1921 року обвінчалися.

У Володимирі Річинські збудували будинок на вулиці Легіонів (тепер — Луцька), організували у місті «Союз українців».

Восени 1939-го для родини настали найстрашніші часи: спершу заарештували чоловіка, згодом — Ніну Павлівну, доньок — Ярославу та щойно народжену Людмилу — депортували до Північного Казахстану, звідки вони змогли повернутися лише в 1946 році. Та жити було ніде: будинок і майно конфіскували. Три роки, винаймаючи житло, жінка працювала на гідрометеорологічній станції. А у 1949-му, коли чоловіку визначили місце проживання, поїхала з дівчатками до нього. Тут чоловік нове випробування — довелося прийняти Арсенову дитину від іншої жінки. Зрозуміла і пробачила, знала — на все Божя воля.

Відразу після смерті чоловіка Ніна Павлівна не могла повернутися на Волинь: старша донька вступила до Ташкентського фармацевтичного інституту, молодша — до педагогічного. Одинадцять років колишня вчителька працювала вагарем. Аж у 1962-му, вийшовши на пенсію, повернулася до Володимира.

Кілька разів писала вона прохання до Верховного Суду СРСР про повернення відібраного будинку, адже знов довелося тулитися по чужих кутках. Та відповідали одне: вина чоловіка доведена, тому майно не повернуть. Реабілітували Арсена Річинського аж у 1988-му, й 93-річна вдова знову звернулася до суду. Нарешті її позов до Володимира-Волинської міськради було задоволено. Та, оскільки у будинку на той час проживало три сім'ї, їй запропонували грошову компенсацію. Невдовзі після цього Ніна Павлівна померла. Зі слів сусідки Олександри Поліщук, це була справжня інтелігентка, жінка дуже ерудована, побожна, делікатна.

Старша дочка Річинських Ярослава успадкувала від матері ніжні риси обличчя й приязну вдачу, міцний характер. Її однокласники

пригадують, що у польській школі забороняли до неї підходити, відразу запитували, про що розмовляли. Тому з дитинства Ярослава звикла поводитися стримано, але з гідністю. Її шлюб розпався ще у Казахстані, дітей не мала, працювала в аптеці, померла від раку.

Людмила Арсентівна відрізнялася від сестри більш запальною вдачею. Вчителювала у Нововолинську, померла у 2004 році. Її син, Ігор Закидальський, проживає у Володимирі, донька — у Росії.

**АРСЕН РІЧИНСЬКИЙ
ПИШАВСЯ Б СВОЇМ СИНОМ**

Найменше відомо про сина Арсена Річинського Віктора. З 1962 року він навчався в технічному училищі Володимира-Волинського. В архіві цього закладу знаходимо наказ за 1964 рік, де у списку випускників-електромонтерів — Віктор Арсентійович Север'янов.

Директор Нововолинського історичного музею Надія Войтюк на запитання, що відомо про сина Арсена Річинського, відразу ошелешила: «Він був у нас із сім'єю два роки тому! Живе у Кам'янці-Подільському».

Пані Надія дала домашній телефон Север'янових. Ось що розповіла про життя Віктора його дружина пані Лариса.

— Святкуючи День Перемоги, 53-річний Арсен Річинський опинився наодинці з табірною медикою. Саме тому хлопчика, який народився на початку 1946 року, назвали Віктором. Та після звільнення жінка поїхала у Твер, де здала трирічного малюка до дитбудинку. Прийшла аж через три роки. У Москві посадила хлоп'я в поїзд із чужими людьми, знайомими Річинського, потім його передали іншим, і через кілька пересадок малий доїхав до Казахстану. На станції його зустріла гарна жінка з дівчинкою. Це були Ніна Павлівна й Люда, вони пригостили хлопчика морозивом і цукерками. Так почалося його нове життя. У дитбудинку, де за малий зріст мав прізвисько «Муравей», навчився лише битися, мусив себе захищати. А тут ранок розпочинали молитвою, потім запитували, що має сьогодні зробити,

слідкували, щоб вчасно поїв, акуратно вдягнувся. У батьковій кімнаті для сина виділили куточок, уроки він готував за татовим столом. На шість років старша Люда допомагала йому розв'язувати шкільні задачі.

Після смерті батька сім'я не відмовилася від хлопця, збереглися документи, які Ніна Павлівна збирала, щоб довести матеріальну спроможність його виховувати.

Чи знав, чий він син? Звичайно. Однак масштабність постації батька усвідомив не одразу, адже у радянській час ця інформація була недоступна. А коли дружина вперше дала Віктору почитати про Арсена Річинського, так розхвилювався, що близькі злякалися за його серце.

«Живемо уже 40 років, — розповідає Лариса Миколаївна. — Чоловік довгий час був головним енергетиком цементного заводу, він ініціативний раціоналізатор. Має уже 66 років, але ще працює на місцевому малому підприємстві. Він дуже добра, совісна, порядна та скромна людина. Арсен Річинський міг би пишати своїм сином».

На жаль, народжений у тюрмі хлопчик не міг носити прізвища тата, адже його батьки не перебували у шлюбі. Та цю помилку виправив онук Арсена Васильовича — син Віктора змінив прізвище і став Олександр Річинським. Отже, славетний рід продовжується.

Ірина НАДЮКОВА

Ніна Річинська

**Мешканці зруйнованого будинку на Рівненській тепер житимуть
у новеньких квартирах**

Міський голова Луцька Микола Романюк ознайомився з ходом аварійно-відновлювальних робіт у будинку на вул. Рівненській, 109. Нагадаємо, 10 червня стався обвал, у результаті якого було зруйновано вісім квартир першого та другого під'їздів цієї багатоповерхівки.

На відновлювальні роботи Кабмін виділив 11,968 мільйона гривень. Обласна держадміністрація надала кошти для купівлі чотирьох двокімнатних квартир. За гроші міського бюджету придбано чотири трикімнатні квартири (загальна вартість — 1 мільйон 735 тисяч 908 гривень).

Нині мешканці восьми зруйнованих помешкань проживають у нових квартирах. Інші сімнадцять сімей винаймають житло, за яке також платить міська рада. Одна родина ще залишається у готелі «Світязь».

Як повідомив керівник ПАТ «Луцьксантехмонтаж №536» Віктор Чорнуха, за два тижні будівля буде повністю зведена, максимум — до Нового року. Наразі тривають внутрішні та зовнішні оздоблювальні роботи.

— Основні кошти на реконструкцію ми отримали 26 вересня, — розповідає Віктор Григорович, — тож активно працюємо фактично два місяці. Повністю вирізали по половині першого й другого під'їзду, ту частину, що обвалилася, зробили по-новому, в решті ж квартири кладемо нову стяжку, штукатурку, сантехніку, плитку. Найважче було з покрівлею, бо ми її робили не тільки там, де завалилося, а й над тою частиною, де живуть люди. Там лежало 40-50 см важкого утеплювача, ми його зняли, по плиті поклали стяжку, потім мінвату завтовшки 8 мм, гідро-, тепло-, пароізоляцію. Уявіть: людина живе на п'ятому поверсі, а над головою робітники працюють.

Також, за словами будівельника, виникла проблема з однією жителькою під'їзду: хвора жінка категорично не погоджується покинути квартиру, щоб там зробили ремонт.

Чоловік, який живе у 18-й квартирі, зізнався, що спочатку не вірив у те, що тут можна буде мешкати, боявся. А тепер залюбки в'їде у нове помешкання.

— Мені тільки треба буде відкрити двері, — розповідає задоволений лучанин. — Поклали плитку у ванній, туалеті. Сантехніка, батареї — усе нове, навіть підвал.

Кожен господар помешкання їхав у той чи той будівельний магазин, із яким були домовленості, та вибирав плитку, ламінат, шпалери. Вартість кахлів була зазначена: для підлоги — до ста гривень за 1 м², на стіни — до вісімдесяти.

До слова, Віктор Чорнуха на своїй роботі дає 50 років гарантії. Каже, що не треба боятися: тепер будинок уже надійно укріплений.

Людмила ШИШКО

**Парубок підвіз дівчину, а вона його
обікрала**

До чергової частини Ковельського МВ УМВС України у Волинській області надійшло повідомлення від 28-річного жителя селища Стара Виживка про те, що невідомою особою викрала з його автомобіля 800 гривень.

Правоохоронці з'ясували, що чоловік, який керував «Опелем», перебував у справах на Ковельщині. Поблизу одного з сіл водій побачив дівчину, яка на узбіччі

чекала на автобус, запропонував підвезти її. Їхали, розмовляли, аж раптом молодик зупинився поблизу крамниці й вийшов. У цей час дівчина понижпорилася в автомобіль й викрала всі гроші, які їй вдалося знайти, — 800 гривень.

Міліціонери встановили, що злочин скоїла 18-річна жителька Ковельського району. Щодо неї відкрито кримінальне провадження.

**Лучанка додумалася поміняти штрих-
коди на товарах, щоб заплатити менше**

До Луцького РВ УМВС України у Волинській області звернувся охоронник одного з торгових центрів із заявою про те, що молода жінка намагалася заплатити за товари за заміненями штрих-кодами. Правоохоронці встановили, що 29-річна жителька міста Луцька, перебуваючи в торгових залах, переклеїла штрих-коди з

товарів, які коштують менше, на ті, які їй потрібні. З повним коштом засобів гігієни жінка спокійно попрямувала розраховуватися. Та під час розрахунку касирка запідозрила щось і викликала охорону. З'ясувалося, що завдяки переклеєним кодам ошуканка мала заплатити за товар майже на 200 гривень менше. Порушено справу.